

Lausunto Terrafame Oy:n uraanin talteenottoa koskevasta lupahakemuksesta

200/00.04.00/2017

MH § 9

Terrafame valmistelee uraanin talteenottoa Sotkamon kaivoksen malmista. Uraanin talteenottolaitos ei ole ydinlaitos, mutta mahdollinen uraanin talteenotto on ydinenergiain mukaan ydinenergian käyttöä ja se edellyttää lain mukaista valtioneuvoston lupaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Terrafame Oy:n 31.10.2017 valtioneuvostolle jättämästä uraanin talteenottoa koskevasta lupahakemuksesta, jolla se hakee ydinenergiainlaissa (990/1987) tarkoitettua lupaa kaivos- ja rikastustoimintaan Sotkamon kaivoksella.

Terrafame on julkaissut ydinenergiain mukaisen yleispiirteisen selvityksen, jossa se esittelee uraanin talteenottohankkeensa. TEM on hyväksynyt lausunnon selvityksen, joka on nähtävillä verkko-osoitteessa: <http://tem.fi/terrafamen-uraanin-talteenotto> Varsinainen lupahakemus on esityslistan erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

Terrafame Oy tuottaa Sotkamossa sijaitsevalla monimetallikaivoksellaan ja teollisuusalueellaan bioliuotusmenetelmällä ensisijassa nikkeliä, sinkkiä sekä kobolttia ja tuotteistaa parhaillaan kuparia.

Terrafame Oy:n nikkelimalmi sisältää muiden arvometallien lisäksi myös luonnonuraania. Terrafame Oy suunnittelee aloittavansa muun metallituotannon sivutuotteena saatavan uraanin talteenoton. Uraani on tarkoitus ottaa talteen ja myydä energiantuotannon tarpeisiin. Arvioitu talteenottomäärä on enintään 250 tonnia uraania vuodessa.

Terrafame Oy hakee valtioneuvoston lupaa ydinenergiain 2 §:n 1 momentin 2. kohdassa mainittuun toimintaan eli uraanin talteenottoon. Lisäksi haetaan lupaa kaivoksen edellisen toiminnanharjoittajan ja Terrafame Oy:n toiminta-aikana metallituotteiden mukana asiakkaalle Harjavallan nikkelijalostusyksikköön myydyn ja asiakkaan omista prosesseistaan erottaman luonnonuraanin palauttamiselle Terrafame Oy:n talteenottolaitokselle uraaniraaka-aineeksi, mikäli tällaiselle ilmenee tulevaisuudessa tarvetta.

Lupaa haetaan kaivoksen tämän hetkiselletulevälle toiminta-ajalle

eli 30 vuodeksi. Hakija perustelee haettua voimassaoloaikaa käytettävän teknologian vakiintuneisuudella ja uraanin talteenoton vähäisillä vaikutuksilla ympäristöön. Uraani liukenee muiden metallien mukana bioliuotusprosessissa, joten uraanin talteenottoa on perusteltua jatkaa niin kauan kuin alueella on bioliuotusprosessiin perustuvaa metallituotantoa.

Uraanin talteenottoon käytettävä laitos on rakennettu Terrafame Oy:n teollisuusalueelle vuosina 2012–2013, tarvittavat laiteasennukset on tehty ja teknisesti laitos on pienten viimeistelytöiden jälkeen valmis käyttöön otettavaksi vuoden 2019 aikana. Talteenottotoiminta voidaan aloittaa, kun tarvittavat luvat laitoksen käyttöönotolle on myönnetty. Uraanin talteenottoa jatketaan suunnitelmien mukaan kaivoksen toiminta-ajan.

Kainuun liiton virastossa on valmisteltu asiasta liitteen mukainen lausuntoehdotus.

Liite nro: 2

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy liitteen nro 2 mukaisen lausunnon Terrafame Oy:n uraanin talteenottoa koskevasta lupahakemuksesta.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen sillä muutoksella, että lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen viimeinen lause muutetaan muotoon: "Uraanin talteenotolla vahvistetaan Terrafame Oy:n aluetaloudellisia vaikutuksia sekä luodaan toiminnan jatkokehittämiselle mahdollisuus myös harvinaisten metallien talteenottoon."

Pöytäkirjantarkastaja Toivo Sistosen poistuttua kokouksesta hänen tilalleen valittiin pöytäkirjantarkastajaksi Ritva Tolonen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.
